

Elker Oy
Särkiniementie 3
00210 Helsinki

Lehdistötiedote

12.08.2005

Hyvä tiedottaja

Liitämme oheen poikkeuksellisen laajan tiedotteen, koskien SähköElektronikkaRomun (SER) kierrätyksestä. Laki tuottajavastuun alkamisesta alkaa huomenna 13.08.2005.

Tarkoituksenamme on antaa Teille asiasta perustietopaketti jota voitte käyttää kaikissa olosuhteissa.

Yhteistyöterveisin

Veikko Hintsanen

toimitusjohtaja
tel (09) 6963 758
faxi (09) 6963 455
mob 050-4088956
email veikko.hintsanen@elker.fi
www.elker.fi

Sähkö- ja elektroniikkaromun tuottajavastuu voimaan: Vanhojen kodinkoneiden vastaanotto maksuttomaksi 13.8.2005

Sähkö- ja elektroniikkaromun jätehuolto siirtyy elokuussa kunnilta tuottajien vastuulle. Pirkanmaan ympäristökeskus on hyväksynyt kolme alan tuottajayhteisöä tuottajatiedostoon. Tuottajat ja tuottajayhteisöt vastaavat SER-romun valtakunnallisesta kierrätyksestä ja jätehuollosta. Tuottajien tulee järjestää kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkaromun maksuton vastaanotto 13.8.2005 alkaen.

Pirkanmaan ympäristökeskus on hyväksynyt SELT Ry:n, FLIP Ry:n ja ICT-tuottajaosuuskunta Ty:n valtakunnallisiksi tuottajayhteisöiksi. Lisää hakemuksia tuottajatiedostoon on käsiteltävänä. Jo hyväksytyt kolme tuottajayhteisöä toimivat palveluyhtiönsä Elker Oy:n kautta (www.elker.fi).

Tämä on ote Pirkanmaan ympäristökeskuksen tiedotteesta no 57/2005 päivätty 21.7.2005. Myös muut tummalla painetut tässä tekstissä ovat lainauksia samasta lähteestä.

Elker kierrättää elektroniikkaa

Elker -ryhmittymän tuottajatiedostoihin on tällä hetkellä rekisteröity yhteensä 396 yritystä, jotka tuottavat markkinoille SE-tuotteita joko valmistajan tai maahantuojaan ominaisuudessa. Mattimyöhäisiä rekisteröityjiäkin on vielä liikkeellä. Elker ryhtyy hoitamaan tuottajayhteisöjensä velvoitetta lain edellyttämällä tavalla 13.8.2005 lähtien. (www.elker.fi).

Ympäristökeskuksen rekisteröintihyväksynnän mukaan SER:n vastaanotto voidaan aloittaa tuottajien ehdottamassa 178 :ssa keräyspisteessä ympäri maata. Viranomaiset edellyttävät kuitenkin verkoston laajentamista. Siitä suunnitelma esitetään valvovalle viranomaiselle - Pirkanmaan Ympäristökeskukselle - lokakuun loppuun mennessä ja se toteutetaan vielä vuoden 2005 aikana.

Yleistä tietoa siitä, miten SER:n vastaanotto tapahtuu käytännössä, löytyy Elkerin kotisivuilta. Konkreettisissa kysymyksissä neuvoja ja ohjeita antavat keräyspisteiden henkilöt. Keräyspisteinä toimivat pääosin kuntien jätehuoltoyritykset. Mukana on myös joukko kierrätyskeskuksia ja yksityisiä jätehuoltoyrityksiä.

Kierrätyksen maksavat tuottajat ja kuluttajat yhdessä

Tuottajat päättävät keskenään, miten heidän järjestämänsä kierrätys ja jätehuolto rahoitetaan. Kuluttajalle kierrätyksen järjestäminen todennäköisesti näkyy uuden tuotteen hinnassa, mutta toisaalta kuluttaja ei joudu maksamaan vanhasta tuotteesta jätehuoltomaksua. Laki ei määrää mitään erillisistä kierrätysmaksuista tai niiden suuruudesta.

Elker julkisti maaliskuussa 2005 valtakunnallisen tarjouskilpailun SER – kierrätyksen järjestämiseksi alalla jo toimivien yritysten toimesta. Samalla saatiin ensi tuntuma siihen, mitä koko kierrätysprosessin hoito maksaa kaiken kaikkiaan. Niissä tuotteissa, jotka eivät sisällä vaarallisia komponentteja ja ainesosia, ja jotka pitävät sisällään joitain arvometalleja, on mahdollisuus saada jopa hyötypalautusta raaka-aineen talteen ottajilta. Tuolloin kierrätyskustannus muodostuu lähinnä vastaanottoverkostosta, kuljetuksista ja toiminnan hallinnoimisesta. Jälkimmäiseen erään sisältyy

myös lain edellyttämä tuottajayhteisökohtainen vararahasto, jolla turvataan kierrätysvastuu erityistapausten varalta.

Romun raaka-aineeksi saattamisesta koituu joko kustannuksia tai tuottoja riippuen siitä mitä ainesosia tuote sisältää tai kuinka vaikeaa purkaminen on tai miten kalliita jättejakeiden käsittelykustannukset ovat. Vaikeasti poistettavia osia ovat esimerkiksi n. 10 neliösentin kokoiset piirilevyjä sisältävät laitteet, jotka on purettava käsin. Haitallisia laitteita ovat esim. elohopeaa sisältävät loistelamput. Tällaisille haitallisista aineista sisältäville laitteille kustannusrasitetta kertyy jopa 0,5 - 2 euroa /kilo.

Arvioitu kierrätyksen keskimääräinen kustannus on 0,5 euroa/kg. Tuottajat ovat päättäneet kierrätysmaksuista tuotekohtaisesti. Maksut, jotka koituvat tuottajien maksettavaksi, vaihtelevat tuotteittain niiden aiheuttamien kustannusten mukaisesti. Kukin tuotteen valmistaja ja maahantuoja päättää itsenäisesti sen, missä määrin maksu siirretään tuotteiden hintoihin.

Tuottajien maksama kierrätysmaksu ei ole vero, vaan tuottajien valitsema tapa rahoittaa SER -kierrätys yhteisvastuullisesti. Nyt määritellyillä kierrätysmaksuilla saadaan kierrätystoiminta käyntiin ja toiveena on, ettei niitä tarvitsisi korottaa. Kuluttajilla on mahdollisuus omalta osaltaan vaikuttaa kierrätysmaksujen tasoon. Tuodessaan käytöstä poistettavat laitteet tuottajien ylläpitämiin keräyspisteisiin, kokonaisina -, ei edes osittain purettuina, kuluttajat hoitavat oman osuutensa kierrätyksessä.

Ehjit laitteet kuluttaja voi antaa uusiokäyttöön viemällä ne kierrätyskeskuksiin, jolloin voidaan monessa tapauksessa säästyä purkukustannuksilta.

Silloinkin kun laitteet joudutaan purkamaan, niiden sisältämä täysi hyötyarvo saadaan huolellisesti purkamalla talteen, vähentämään kierrätyksen kokonaiskustannustaakkaa

Tuottajavastuu edellyttää toiminnalta laatua ja raportointia

Tuottajavastuu tarkoittaa, että tuotteen maahantuoja tai valmistaja vastaa tuotteen kierrätyksestä, uudelleenkäytöstä ja jätehuollosta. Tuotteen palautuksen tuottajan järjestämään kierrätysjärjestelmään pitää olla kuluttajalle maksutonta. Tuottajana pidetään tuotteen valmistajaa, maahantuojaa tai sellaista myyjää, joka myy tuotteita omalla tuotemerkkillään. Tuottajat voivat hoitaa jätehuoltovelvoitteensa liittymällä yhteen tuottajayhteisöiksi.

Viranomaiset edellyttävät kierrätyksen raportointia, jonka avulla he voivat varmistua siitä, että kierrätys täyttää lain edellyttämät vaatimukset. Näistä keskeisimpiä ovat vastaanottoverkoston toimivuus, keräyksen määrälliset tavoitteet ja uusiokäytön osuus. Elker on valinnut yhteistyökumppaninsa myös näiden kriteerien valossa. Sekä vastaanotto- että kierrätysorganisaatioissa on Elkerin henkilökunnan toimesta suoritettu maan laajuinen katselmus, jonka avulla on varmistettu, että tarvittava osaaminen ja laatutaso on olemassa.

Tuottajayhteisöksi rekisteröimisen edellytyksenä oli myös yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, joka on ollut SER –kierrätyksessä alan uranuurtaja. Elker on solminut 18 paikallista sopimusta elektroniikkakierrätystä harjoittavien kolmannen sektorin yhdistysten ja sosiaalisten yritysten kanssa. Lähtökohtana oli normaalit kaupallinen perusta yhdistettynä siihen, että vastaanotettava SER käsiteltäisiin mahdollisimman pitkälti paikallisesti. Suurimpia ja kokeneimpia SER:n

esikäsittelijöitä ovat Tervatulli Oulussa, Ekokaarina Varsinais-Suomen alueella ja Työ ja Toiminta Helsingissä ja Suupohjan ystävän apu Etelä Pohjanmaalla ja Iisalmen keräysöljy/Ekomaa Savossa.

Elektroniikkakierrättäjät kehittävät toimintaansa paljon keskinäisen yhteistyön avulla mm. yhteistyöjärjestönsä Suomen elektroniikkakierrättäjät ry:n puitteissa (<http://www.sekyser.fi/jasenet/index.html>) ja SYTrim –projektissa (www.sytrim.fi), jossa mukana on myös Oulun Yliopiston asiantuntemus ja konsultointituki.

Yrityksiltä palautuvalle SER:lle eri palautusreitti

Edellä on kuvattu kuluttajilta palautuvan romun kierrätysketjua. Arvio sieltä palautuvista määristä on n. 30 000 tonnia vuodessa. Yrityksiltä arvioidaan palautuvan muita kuin kuluttajatuotteita edelliseen verrattuna kymmenkertainen määrä. Tämän SER:n niiden tuottajien on otettava vastaan kuluttajien palautusverkon ulkopuolella. Elker on rakentanut Elker -ryhmittymään kuuluville tuottajille sekä alueellisen että valtakunnallisen käsittelyverkoston. Jälkimmäisen kulmakivinä ovat alan suuret ja tunnetut yritykset kuten Kuusakoski, Ekokem, Stena ja Lassila & Tikanoja.

Elker tarjoaa omien tuottajiensa käyttöön käsittelyverkostonsa palveluja ja raportointipalvelua viranomaisille. Näin myös yritykset voivat palauttaa SER:n vaivattomasti Elkerin kautta. Tässä yrityksillä on kuitenkin vapaat kädet kilpailuttaa ja järjestää SER:n vastaanotto ja kierrätys haluamallaan tavalla. Jäsenyys Elkerin taustalla olevaan tuottajayhteisöön ei sido millään tavoin.